גליון
בת עין
דבר השוה לכל נפש
אידיש

גליון פד • שנה ב
פורים
תשפ"ה

דְּרוּשׁ לְפוּרִים

תוכן הדרוש

[א] לשון הפסוק – ודרשת חז"ל. / די עיקר הַשְׁגָּחַת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא איז צו די וואס האלטן זיך קליין.

[ב] דריי רמזים אין די נאמען פון ענוה. / צוויי הסברים פארוואס ענוה איז מרומז אין די נומער מֵאָה. / פשט אין פסוק 'אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם'. / די שייכות פון די דריי בחינות: עֲנָוָה – הִתְחַזְּקוּת - יִרְאָה וָפַחַד./ א רמז אין די נאמען מְגִילָּה.

[ג] די סכנה פון זיין חַס וְשָׁלוֹם בִּבְחִינַת גַּסּוּת הָרוּחַ. / פשט אין פסוק בַּלַּיְלָה הַהוּא 'נָדְדָה' - שְׁנַת הַמֶּלֶךְ. / המשך הפסוק: סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים. / המשך הפסוק: 'וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ'.

[א]

לשון הפסוק – ודרשת חז"ל

בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים (וְגוֹ') [וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ] (אסתר ו, א) אין יענע נאכט איז פארוואגעלט (אוועקגענומען) געווארן די שלאף פונעם קעניג – **און ער האט געזאגט מען זאל אים ברענגען די 'סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת'** די בוך ווי מען שרייבט אריין אלע געשעהענישן וואס איז פארגעקומען אין די פריעדיגע טעג און עס זאל געליינט ווערן פארן קעניג.

> דְּרוּשׁ לְפוּרִים
> **בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וְגוֹ'** (אסתר ו, א). **וְאִיתָא בַּגְּמָרָא** (מגילה טו:) **שְׁנַת הַמֶּלֶךְ, מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם.**
> **וְאֶפְשָׁר לוֹמַר בָּזֶה הָאוֹפֶן עַל דֶּרֶךְ הַמּוּסָר וְהִילוּךְ לַעֲבוֹדַת ה' יִתְבָּרֵךְ, דְּהִנֵּה עִיקַּר הַשְׁגָּחַת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא רַק לְנְמוּכֵי**

וְאִיתָא בַּגְּמָרָא (מגילה טו:) **שְׁנַת הַמֶּלֶךְ - מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם** עס שטייט אין די גמרא אז די ווערטער שְׁנַת הַמֶּלֶךְ (די שלאף פונעם קעניג) מיינט דעם באשעפער דער קעניג פונעם וועלט.

די עיקר הַשְׁגָּחַת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא איז צו די וואס האלטן זיך קליין

וְאֶפְשָׁר לוֹמַר בָּזֶה הָאוֹפֶן עַל דֶּרֶךְ הַמּוּסָר וְהִילוּךְ לַעֲבוֹדַת ה' יִתְבָּרֵךְ און מען קען אפשר זאגן אויף א וועג פון מוסר פון גיין אין די וועג פון עבודת השם, **דְּהִנֵּה עִיקַּר הַשְׁגָּחַת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא רַק לִנְמוּכֵי הָרוּחַ** ווייל די עיקר וואס דער באשעפער גיבט אכטונג איז נאר אויף די וואס האלטן זיך

פארווארט

וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים, דער טאהשער רבי זצ"ל פלעגט נאכזאגן פון זיין זיידע הרה"ק דער סבא קדישא פון טאהש אז 'וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים – וְנַעֲשִׂים' אז אין די טעג פון פורים דארף מען זיך נאר מזכיר זיין און ס'איז 'וְנַעֲשִׂים' די ישועה ווערט שוין געטאהן.

אזוי ווי אין לעצטע יאר, גיבן אונז דא די געלעגנהייט פאר די וואס ווילן זיך מזכיר זיין בת הייליגן בת עין סיי תענית אסתר אדער אין פורים המשולש הבעל"ט קענען זיך פארבינדן איו די נאכמיטאג שעות מיטן שליח הרה"ח ר' אסף ברלינסקי שליט"א וואס וועט נעמען אייער בקשה און עס ארויפטראגן צום ציון הקדוש.052-768-5464

וְעֵר אֱלֹקִים טֶרֶם יִכְבֶּה וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב בְּהֵיכַל ד' אֲשֶׁר שָׁם אֲרוֹן אֱלֹקִים. דער הייליגער תפארת שלמה זאגט אויף פרשת זכור אז דריי צדיקים האבן געהאט די כח פון מלחמה האלטן מיט עמלק, (1) משה רבינו און יהושע בן נון, (2) שמואל הנביא, (3) מרדכי הצדיק און אסתר המלכה. זאגט דער תפארת שלמה וְעֵר אֱלֹקִים טֶרֶם יִכְבֶּה שמואל הנביא איז נישט אריין אין גן עדן ער שטייט און ער בעט ביים באשעפער אויף די יודן.

פאר די וואס ווילן מען זאל זאגן פאר זיי 'תפילת חנה' ביים ציון פון שמואל הנביא אין פורים המשולש וואס איז א זמן סגולה קענען זיך פארבינדן מיט 1845-588-8884

פויעלט אלעס גוטס

וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן לוֹ.

גליון זה נתנדב ע"י
הר"ר ר' **יואל גרינפעלד** נ"ו
לע"נ אמו החשובה
מרת **בת שבע רבקה** בת הרה"ח ר' **משה שמואל** ע"ה
יומא דהילולא י"א אדר
תנצבה
זכות רבינו המחבר יגן בעדו ובעד משפחתו החשובה לזכות לכל משאלות לבו לטובה ולבני חיי ומזוני, אכי"ר

קליין, **כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב** (תהלים לד, יט) **'קָרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב'** אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'דער אייבישטער איז נאנט צו די וואס האבן א צובראכענע הארץ'.

וְעִיקַּר בְּחִינַת עֲנָוָה בִּשְׁלֵמוּת הוּא כְּשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל שֶׁהוּא בִּבְחִינַת עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת און די עיקר בחינה פון ענוה איז ווען א מענטש ווייסט אפילו נישט אז ער איז אין די בחינה פון ענוה און זיך קלייןהאלטן, **אֲבָל כְּשֶׁיּוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא בִּבְחִינַת שִׁפְלוּת זֶהוּ אֵינוֹ עֲנָוָה בִּשְׁלֵמוּת** אבער ווען דער מענטש ווייסט אז ער האלט זיך קליין דעמאלסט איז ער נישט אויסגעארבעט אין די בחינה פון ענוה.

[ב]

דריי רמזים אין די נאמען פון ענוה

(1) **וּבְחִינַת עֲנָוָה מְכוּנָּה בְּאוֹת יוּ"ד** און די מידה פון ענוה ווערט אנגערופן מיט די אות י', **שֶׁהוּא קְטַנָּה שֶׁבָּאוֹתִיּוֹת** ווייל די אות י' איז די קלענסטע פון צווישן די אותיות (און ענוה מיינט דאך זיך האלטן קליין).

(2) **וּמְכוּנָּה בְּאוֹת כ'** און די מידה פון ענוה ווערט אויך אנגערופן און איז מרומז מיט די אות כ', **עַל שֵׁם צַדִּיקִים מְעַטִּין וְכָפוּף רָאשֵׁיהֶם**[א] אזוי ווי די גמרא זאגט אז צדיקים האלטן זיך קליין און ס'איז **'כָּפוּף רָאשֵׁיהֶם'** בייגן אראפ זייער קאפ – און דיווארט 'כָּפוּף' איז פון די שורש פונעם אות כ'.

(3) **גַּם בְּחִינַת עֲנָוָה מְכוּנָּה בְּשֵׁם מֵאָה** אויך ווערט די בחינה פון ענוה אנגערופן מיט די נומער מֵאָה (ווי דער בת עין גייט שוין מסביר זיין).

הָרוּחַ, כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (תהלים לד, יט) 'קָרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב'.

וְעִיקַּר בְּחִינַת עֲנָוָה בִּשְׁלֵמוּת הוּא כְּשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל שֶׁהוּא בִּבְחִינַת עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, אֲבָל כְּשֶׁיּוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא בִּבְחִינַת שִׁפְלוּת זֶהוּ אֵינוֹ עֲנָוָה בִּשְׁלֵמוּת.

וּבְחִינַת עֲנָוָה מְכוּנָּה בְּאוֹת יוּ"ד, שֶׁהוּא קְטַנָּה שֶׁבָּאוֹתִיּוֹת.

וּמְכוּנָּה בְּאוֹת כ', עַל שֵׁם צַדִּיקִים מְעַטִּין וְכָפוּף רָאשֵׁיהֶם[א].

גַּם בְּחִינַת עֲנָוָה מְכוּנָּה בְּשֵׁם מֵאָה.

וְהוּא כְּעִנְיַן מוֹדִים גִּימַטְרִיָּא מֵאָה וְצָרִיךְ לִכְרוֹעַ[ב], כִּדְאִיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים[ג].

גַּם כָּ"ף בְּמִילוּאוֹ הוּא גִּימַטְרִיָּא מֵאָה.

א. עפ"י מנחות כט, ב: מפני מה נברא העולם הבא ביו"ד מפני שצדיקים שבו מועטים, ומפני מה כפוף ראשו, מפני שצדיקים שבו כפוף ראשיהם מפני מעשיהן שאינן דומין זה לזה [וכבודו של זה גדול משל זה משום הכי ראשיהם כפופים דמתבייש מחבירו, רש"י]. וביאור כפיפת ראש היו"ד עיין בטור יו"ד סי' עדר: ור"ת פירש שצריך שיהיה ראש השמאל של היו"ד כפוף למטה, כדאיתא בפרק הקומץ מפני מה ראשה של יו"ד כפוף. וראה עוד מה שכתב רבינו בפרשת ואתחנן ד"ה אנכי עומד: ובחינת ענוה הוא בחינת כ"ף כפופה, הוא מרמז על בחינת כתר, פירוש שאינו יכול להמשיך על עצמו בחינת השראת השכינה אור אין סוף ב"ה בחינת כתר, רק על ידי בחינת כ' כפופה, בחינת ענוה, כמאמר הכתוב (תהלים קמה, יד) 'סומך ה' לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים', דהיינו מי שהוא בבחינת כפופה.

ב. שהכריעה היא ענין הענוה המרומזת במספר מאה שבגימטריא מודים.

ג. עיין פרי עץ חיים שער העמידה פ"כ: ודע, כי מודים עולה בגימטריא ק', נגד ק' ברכות, וכנגד כל הי' ספירות, כל א' כלולה מיו"ד, ונמצא, שמייחד העשר. ודע עוד, כי מסטרא דנחש יש יו"ד קליפות הטומאה, וכל מי שאינו כורע במודים, נראה שאינו מודה בקדושה, בודאי יודה בטומאה, כי מכלל הן וכו'.

צוויי הסברים פארוואס ענוה איז מרומז אין די נומער מֵאָה

(1) **וְהוּא כְּעִנְיַן מוֹדִים גִּימַטְרִיָּא מֵאָה וְצָרִיךְ לִכְרוֹעַ כִּדְאִיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים** אזוי ווי אונז זעהן ווי עס ווערט געברענגט אין סְפָרִים הַקְּדוֹשִׁים אז די ווארט **'מוֹדִים'** איז בגמטריא ווי די נומער **'מֵאָה'** הונדערט – און דערפאר דארף מען זיך בוקען ווען מען זאגט **'מוֹדִים'** ווייל דאס בוקען (זיך אראפבייגן) איז מרמז צו הכנעה און ענוה.

(2) **גַּם כָּ"ף בְּמִילוּאוֹ הוּא גִּימַטְרִיָּא מֵאָה** אויך ווייל די אות כ' וואס איז מרמז אויף ענוה איז ווען מען שרייבט עס ארויף **כָּ"ף** איז עס בגמטריא **'מֵאָה'** (הונדערט).

א. די גמרא אין מס' מנחות (כט, ב) זאגט: **מפני מה נברא העולם הבא ביו"ד** [פארוואס איז די עולם הבא באשאפן געווארן מיט די אות י'] **מפני שצדיקים שבו מועטים** [ווייל ס'איז דא ווייניג צדיקים – (און אות י' איז מרמז צו ווייניג)], **ומפני מה כפוף ראשו** [און פארוואס איז די שפיץ פונעם קאפ פונעם י' איינגעבויגן], **מפני שצדיקים שבו כפוף ראשיהם מפני מעשיהן שאינן דומין זה לזה** [ווייל די צדיקים וואס זענען אין עולם הבא האבן איינגעבויגן זייער קאפ ווייל צוליב זייער ענוה שעמט זיך יעדער איינער מיט זיינע מעשים פון זיין חבר - רש"י].

עַל דֶּרֶךְ 'וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ' (דברים י, יב), **אַל תִּקְרֵי מָה אֶלָּא מֵאָה**[ד].

וְזֶהוּ 'אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם' (ויקרא א, ב), **גִּימַטְרִיָּא מֵאָה.**

וְזֶהוּ 'קָרְבָּן לַה'' כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (תהלים נא, יט) **'זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה'.**

וְאָז הוּא מְכוּנֶּה בְּשֵׁם אָדָם כְּשֶׁהוּא בִּבְחִינַת 'וְנַחְנוּ מָה' (שמות טז, ז), **בְּגִימַטְרִיָּא אָדָם.**

וְהַכְּלָל הוּא, שֶׁעִיקַּר בְּחִינַת הָעֲבוֹדָה הוּא בִּבְחִינַת שִׁפְלוּת וַעֲנָוָה בֶּאֱמֶת, וְאָז הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא מַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ עָלָיו, כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (ישעיה נז, טו) **'אֶשְׁכּוֹן אֶת דַּכָּא'.**

ד. עיין מנחות מג, ב: תניא היה רבי מאיר אומר חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום, שנאמר 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך' [מה ה' אלהיך כו' קרי ביה מאה, רש"י]. וראה מה שכתב רבינו בדרושים לשבת חוה"מ פסח ד"ה אל תראוני: ויש עוד בחינה גדולה יותר, והיא בחינת יו"ד פעמים יו"ד, היינו שאפילו בחינת ענוה שלו אינו רואה בעצמו, וזהו בחינת יו"ד פעמים יו"ד, היינו ענוה שבענוה. וזהו מאמר חז"ל (מנחות מג, ב) אל תקרי מה אלא מאה, פירוש שעל ידי בחינת מ"ה בחינת ענוה, יהיה נעשה בחינת מאה, היינו ענוה שבענוה, יו"ד פעמים יו"ד עולה מאה, ועי"ז ישפיע מאה ברכות.

עַל דֶּרֶךְ 'וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ' (דברים י, יב) אזוי ווי אונז זעהן ווי חז"ל דרש'ענען וואס עס שטייט אין פסוק 'און יעצט יודן וואס טוט דער באשעפער פארלאנגען פון דיר', **אַל תִּקְרֵי מָה אֶלָּא מֵאָה**[ב] און חז"ל דרש'ענען אויף די פסוק 'לייען נישט דיווארט אזוי ווי עס שטייט 'מָה' נאר אזוי ווי עס שטייט 'מֵאָה' – **דאס מיינט די פסוק 'מֵאָה** (מָה) **ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ' אז דער באשעפער פארלאנגט פון דיר די מידה פון מֵאָה – ענוה.**

פשט אין פסוק 'אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם'

וְזֶהוּ 'אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם'[ג] (ויקרא א, ב), **גִּימַטְרִיָּא מֵאָה און דאס איז פשט אין פסוק 'א מענטש וועט מקריב זיין** (פון ענק) **מִכֶּם'** – וואס די ווארט 'מִכֶּם' איז בגמטריא ווי די ווארט 'מֵאָה' וואס איז מרמז אויף ענוה.

וְזֶהוּ 'קָרְבָּן לַה'' און דאס מיינט וואס די פסוק איז ממשיך און זאגט 'קָרְבָּן לַה'' – אז ס'איז א קרבן פארן אייבערשטן, **כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב** (תהלים נא, יט) **'זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה'** אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'א צובראכענע הארץ איז א קרבן פארן באשעפער'.

וְאָז הוּא מְכוּנֶּה בְּשֵׁם אָדָם[ד] און דעמאלסט ווען דער מענטש איז אין די בחינה פון ענוה ווערט ער אנגערופן מיט די נאמען אָדָם, **כְּשֶׁהוּא בִּבְחִינַת 'וְנַחְנוּ מָה'** (שמות טז, ז) **בְּגִימַטְרִיָּא אָדָם און דאס איז ווען דער מענטש איז אין די בחינה פון ענוה און פילט** 'וְנַחְנוּ מָה' וואס בין איך ווערד – וואס די ווארט **'מָה' איז בגמטריא ווי די ווארט אָדָם.**

די שייכות פון די דריי בחינות: עֲנָוָה – הִתְחַזְּקוּת - יִרְאָה וָפַחַד

וְהַכְּלָל הוּא שֶׁעִיקַּר בְּחִינַת הָעֲבוֹדָה הוּא בִּבְחִינַת שִׁפְלוּת וַעֲנָוָה בֶּאֱמֶת און די כלל איז אז די עיקר בחינה פון עבודה פונעם מענטש איז צו זיין אין א בחינה פון זיך קליינהאלטן און זיין באמת בענוה, **וְאָז הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא מַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ עָלָיו** און דעמאלסט טוט דער באשעפער מאכן רוען זיין שכינה אויף אים, **כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב** (ישעיה נז, טו) **'אֶשְׁכּוֹן אֶת דַּכָּא'** אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'איך רוה מיט דעם וואס האלט זיך נידריג'.

ב. אזוי שטייט אין די גמ' מנחות (מג, ב): **תניא היה רבי מאיר אומר חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום** [אונז האבן געלערנט, אזוי האט ר' מאיר געזאגט: א מענטש איז מחוייב צו מאכן 100 ברכות א יעדן טאג], **שנאמר 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך'** [אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'און יעצט וואס פארלאנגט דער באשעפער פון דיר' און די ווארט 'מה' איז אזוי ווי עס שטייט 'מאה' – (רש"י) דאס מיינט אז השי"ת פארלאנגט יעדן טאג מאה ברכות].

און אזוי שרייבט אויך דער בת עין אין די דרושים לשבת חוה"מ פסח ד"ה אל תראוני: **ויש עוד בחינה גדולה יותר** [און עס איז דא א גרעסערע בחינה פון ענוה], **והיא בחינת יו"ד פעמים יו"ד** [און דאס איז די בחינה פון י' פעמים י'], **היינו שאפילו בחינת ענוה שלו אינו רואה בעצמו** [דאס מיינט אז ער ווייסט אפילו נישט אז ער האט די בחינה פון ענוה], **וזהו בחינת יו"ד פעמים יו"ד** [און דאס איז די בחינה פון צען מאל די בחינת י'], **היינו ענוה שבענוה** [און דאס מיינט ענוה שבענוה]. **וזהו מאמר חז"ל** (מנחות מג, ב) **אל תקרי מה אלא מאה** [און דאס איז וואס חז"ל זאגן 'לייען נישט ווי עס שטייט 'מה' נאר ווי עס שטייט 'מאה'], **פירוש שעל ידי בחינת מ"ה בחינת ענוה** [דאס מיינט אז דורך די בחינה פון מָה – 'וואס בין איך' וואס מיינט ענוה], **יהיה נעשה בחינת מאה** [וועט ווערן די בחינת 'מאה'], **היינו ענוה שבענוה** [וואס דאס איז ענוה שבענוה], **יו"ד פעמים יו"ד עולה מאה** [ווייל צען מאל י' איז הונדערט], **ועי"ז ישפיע מאה ברכות** [און דורכדעם וועט נשפע ווערן 100 ברכות].

ג. די לשון הפסוק איז דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם **אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַד'** מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבָּקָר וּמִן הַצֹּאן תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם.

ד. און דאס מיינט די פסוק **'אָדָם כִּי יַקְרִיב מִכֶּם'** ווען דער מענטש איז אין די בחינה פון **'מִכֶּם'** (בגימטריא מֵאָה – וואס מיינט ענוה) דעמאלסט איז עס **'קָרְבָּן לַה''** – א קרבן פארן באשעפער (ווי עס שטייט 'זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה'), און דעמאלסט איז עס **'אָדָם'** כִּי יַקְרִיב וגו' אז דער מענטש ווערט אנגערופן מיטן נאמען **אָדָם.**

רַק אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲנָוָה בִּשְׁלֵמוּת נאר כאטש א מענטש האט אין זיך די מידה פון ענוה בשלימות, **אַף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּהִתְחַזְּקוּת בְּיוֹתֵר לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא** פון דאס וועגן דאך דארף זיך דער מענטש מער שטארקן צו דאווענען פארן באשעפער, **וְלֹא לַחְשׁוֹב כִּי מִי אָנֹכִי לָגֶשֶׁת אֶל הַקּוֹדֶשׁ** און נישט טראכטן ווער בין איך צוגיין צו די קדושה (דאווענען צום באשעפער).

רַק אַדְּרַבָּה לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵחֲמַת הָאֱמוּנָה שֶׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה נאר טאקע (אַדְּרַבָּה) פונקט פארקערט דער מענטש דארף זיך שטארקן מער און מער וועגן די אמונה וואס ער האט אין זיך אז דער באשעפער 'הערט צו די תפילות פון יעדעס מויל', **רַק הָהִתְחַזְּקוּת צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּגוֹדֶל אֵימָה וְיִרְאָה וָפַחַד** נאר אויך די הִתְחַזְּקוּת (זיך שטארקן) דארף זיין מיט א גרויסע פחד און ציטער פונעם באשעפער.

וְזֶהוּ 'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה'[ה] (ויקרא א, א), פֵּירוּשׁ שֶׁמֹּשֶׁה הָיָה בִּבְחִינַת יִרְאָה וְהַכְנָעָה, וְזֶהוּ מְרוּמָּז בְּתֵיבַת 'וַיִּקְרָא', אוֹתִיּוֹת **רי"ו** מִתֵּיבַת וַיִּקְרָא גִּימַטְרִיָּא יִרְאָה, אוֹת **ק'** מְרַמֵּז עַל הַכְנָעָה כַּנַּ"ל, **וְא'** זְעִירָא מְרַמֵּז גַּם כֵּן עַל הַכְנָעָה. וְזֶהוּ הַפְּעוּלָּה שֶׁדִּיבֵּר ה' אֵלָיו, שֶׁנִּתְיַיחֵד הַדִּבּוּר אֵלָיו, וּבָזֶה מְתוֹרָץ מַה שֶּׁכָּתוּב 'וַיִּקְרָא וַיְדַבֵּר'.

וּבְחִינַת עֲנָוָה בֶּאֱמֶת הוּא בְּחִינַת חֵשֶׁק, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (חולין פט.) חוֹשְׁקַנִי בָּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְּעַט שֶׁאַתֶּם מְמַעֲטִין עַצְמֵיכֶם לְפָנַי. וּלְהָבִין מַהוּ עִנְיַן חֵשֶׁק, נוּכַל לוֹמַר עַל דֶּרֶךְ זֶה, שֶׁשֵּׁם הֲוָיָ"ה בָּרוּךְ הוּא בְּנִיקּוּד צְבָאוֹת הוּא **חֹלָם** שְׁבָא קָמֵץ רָאשֵׁי תֵּיבוֹת **חֵשֶׁק** (תיקו"ז י.), וְזֶהוּ חוֹשְׁקַנִי בָּכֶם, פֵּרוּשׁ שֶׁאֲנִי מַשְׁרֶה קְדוּשַּׁת שְׁמִי עֲלֵיכֶם כְּשֶׁאַתֶּם מְמַעֲטִין עַצְמֵיכֶם לְפָנַי.

רַק אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲנָוָה בִּשְׁלֵמוּת, אַף עַל פִּי כֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּהִתְחַזְּקוּת בְּיוֹתֵר לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא לַחְשׁוֹב כִּי מִי אָנֹכִי לָגֶשֶׁת אֶל הַקּוֹדֶשׁ.

רַק אַדְּרַבָּה לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵחֲמַת הָאֱמוּנָה שֶׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, רַק הָהִתְחַזְּקוּת צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּגוֹדֶל אֵימָה וְיִרְאָה וָפַחַד.

וְזֶהוּ 'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה' (ויקרא א, א), פֵּירוּשׁ שֶׁמֹּשֶׁה הָיָה בִּבְחִינַת יִרְאָה וְהַכְנָעָה, וְזֶהוּ מְרוּמָּז בְּתֵיבַת 'וַיִּקְרָא', אוֹתִיּוֹת רי"ו מִתֵּיבַת וַיִּקְרָא גִּימַטְרִיָּא יִרְאָה, אוֹת ק' מְרַמֵּז עַל הַכְנָעָה כַּנַּ"ל[ה], וְא' זְעִירָא מְרַמֵּז גַּם כֵּן עַל הַכְנָעָה. וְזֶהוּ הַפְּעוּלָּה שֶׁדִּיבֵּר ה' אֵלָיו[ו], שֶׁנִּתְיַיחֵד הַדִּבּוּר אֵלָיו, וּבָזֶה מְתוֹרָץ מַה שֶּׁכָּתוּב 'וַיִּקְרָא וַיְדַבֵּר'[ז].

וּבְחִינַת עֲנָוָה בֶּאֱמֶת הוּא בְּחִינַת חֵשֶׁק, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (חולין פט.) חוֹשְׁקַנִי בָּכֶם כִּי אַתֶּם הַמְּעַט שֶׁאַתֶּם מְמַעֲטִין עַצְמֵיכֶם לְפָנַי[ח]. וּלְהָבִין מַהוּ עִנְיַן חֵשֶׁק, נוּכַל לוֹמַר עַל דֶּרֶךְ זֶה, שֶׁשֵּׁם הֲוָיָ"ה בָּרוּךְ הוּא בְּנִיקּוּד צְבָאוֹת הוּא חֹלָם שְׁבָא קָמֵץ רָאשֵׁי תֵּיבוֹת חֵשֶׁק (תיקו"ז י.)[ט], וְזֶהוּ חוֹשְׁקַנִי בָּכֶם, פֵּרוּשׁ שֶׁאֲנִי מַשְׁרֶה קְדוּשַּׁת שְׁמִי עֲלֵיכֶם כְּשֶׁאַתֶּם מְמַעֲטִין עַצְמֵיכֶם לְפָנַי.

גַּם חֵשֶׁק מְרַמֵּז עַל ג' הֲוָיָ"וֹת בְּנִיקּוּד ג' נְקוּדוֹת אֵלּוּ. וְזֶהוּ עִנְיַן מְגִילָּה, שֶׁאוֹת יוּ"ד מִתֵּיבַת מְגִילָּה מְרַמֵּז עַל עֲנָוָה, וְאוֹתִיּוֹת מְגִלָּה גִּימַטְרִיָּא ג' פְּעָמִים הֲוָיָ"ה בָּרוּךְ הוּא[י].

וְהַכְּלָל שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְזַכֵּךְ הַחוֹמֶר מִכֹּל וָכֹל, וּלְפִי הַהִזְדַּכְּכוּת כָּךְ הוּא בְּחִינַת שִׁפְלוּת, וּלְפִי הַשִּׁפְלוּת כָּךְ הוּא הִתְגַּלּוּת אֱלֹהוּת עָלָיו.

ה. שק' הוא מספר מאה המרמז להכנעה כדלעיל.

ו. ר"ל שהיראה וההכנעה שהיה למשה המרומז בתיבת 'ויקרא', זה פעל שיהיה 'וידבר ה' אליו', היינו שיתייחד הדיבור אליו.

ז. ר"ל קושיית המפרשים, שלכאורה 'ויקרא וידבר' הוא כפל לשון, אלא שה'ויקרא' היינו היראה וההכנעה הוא זה שפעל את ה'וידבר'.

ח. בגמרא שם: 'לא מרובכם מכל העמים חשק ה' בכם' וגו' (דברים ז, ז), אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל חושקני בכם שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטין עצמכם לפני.

ט. בתיקו"ז שם: חש"ק חל"ם שב"א קמ"ץ, אינון נקוד צבאו"ת.

י. עיין שער הכוונות דרושי חג הפורים דרוש א: גם מגלה בלא יוד היא עולה בגימטריא ע"ח, כמנין ג' הויו"ת כ"ו כ"ו כ"ו, שהם ענין ג' מוחין דחב"ד דנה"י דאבא המתגלים שם במלכות ההוא.

גַּם **חֵשֶׁק** מְרַמֵּז עַל ג' הֲוָיָ"וֹת בְּנִיקּוּד ג' נְקוּדוֹת אֵלּוּ. וְזֶהוּ עִנְיַן מְגִילָּה, שֶׁאוֹת יוּ"ד מִתֵּיבַת מְגִילָּה מְרַמֵּז עַל עֲנָוָה, וְאוֹתִיּוֹת **מְגִלָּה** גִּימַטְרִיָּא ג' פְּעָמִים **הֲוָיָ"ה** בָּרוּךְ הוּא.

א רמז אין די נאמען מְגִילָּה

וְהַכְּלָל שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְזַכֵּךְ הַחוֹמֶר מִכֹּל וָכֹל, און די כלל איז אז א מענטש דארף אויסארבעטן זיין גוף אינגאנצן פון אלע גשמיות, **וּלְפִי הַהִזְדַּכְּכוּת כָּךְ הוּא בְּחִינַת שִׁפְלוּת** און לויט וויפיל א מענטש ארבעט אויס זיין גוף פון גשמיות אזוי קומט ער צו די בחינה פון ענוה, **וּלְפִי הַשִּׁפְלוּת כָּךְ הוּא הִתְגַּלּוּת אֱלֹהוּת עָלָיו** און לויט וויפיל א

ה. אזוי ווי די קומענדיגע שטיקל איז אביסל א טיפערע שטיקל האבן מיר עס יעצט אויסגעלאזט אויף א קומענדיגע געלעגנהייט.

וְזֶהוּ גַּם כֵּן מְרוּמָּז בְּתֵיבַת מְגִילָּה, שֶׁאוֹת יוּ"ד מְרַמֵּז עַל עֲנָוָה, פֵּירוּשׁ כְּפִי הַהַכְנָעָה כָּךְ הוּא מְגַלֶּה אֱלָקוּתוֹ עָלָיו.

וְזֶהוּ 'זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם' (במדבר יט, יד), פֵּירוּשׁ שֶׁהַתּוֹרָה אֵינָהּ מִתְקַיֶּימֶת אֶלָּא כְּשֶׁהוּא בִּבְחִינַת מָה גִּימַטְרִיָּא **אָדָם**, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (תענית ז.) שֶׁהַתּוֹרָה נִמְשְׁלָה לְמַיִם, מַה מַּיִם יוֹרֶדֶת לְמָקוֹם הַנָּמוּךְ אַף הַתּוֹרָה אֵינָהּ יוֹרֶדֶת אֶלָּא לִנְמוּכֵי רוּחַ, וּכְשֶׁהוּא לוֹמֵד תּוֹרָה בָּעֲנָוָה שְׁלֵמָה, הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא מַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ עָלָיו, קְדוּשַּׁת שֵׁם הֲוָיָ"ה בָּרוּךְ הוּא בְּנִיקּוּד חֵשֶׁק, וּמִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִמּוֹ וְחוֹשֵׁק בּוֹ, וּלְזֶה מְרַמֵּז תֵּיבַת תּוֹרָה גִּימַטְרִיָּא חֹלָם **שְׁבָא** קָמֵץ[יא].

וְעַתָּה נַחְזוֹר לְעִנְיָנֵינוּ, שֶׁעִיקַּר הַשְׁגָּחַת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא הוּא רַק לִנְמוּכֵי רוּחַ, וּמַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּעֵינָא פְּקִיחָא.

אֲבָל כְּשֶׁהוּא חַס וְשָׁלוֹם בִּבְחִינַת גַּסּוּת הָרוּחַ הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ מַשְׁגִּיחַ עָלָיו בְּעֵינָא פְּקִיחָא, וְנַעֲשָׂה חַס וְשָׁלוֹם בְּחִינַת שֵׁינָה.

וְזֶהוּ 'בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה', גִּימַטְרִיָּא גַּס, מֵחֲמַת שֶׁהוּא בְּחִינַת גַּסּוּת הָרוּחַ לְכָךְ נַעֲשָׂה 'שְׁנַת הַמֶּלֶךְ' מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּחִינַת שֵׁינָה, וּמִזֶּה בָּא בְּחִינַת גְּבוּרָה הַנַּ"ל.

יא. וראה עוד מה שכתב רבינו בזה בפרשת תזריע ד"ה אשה כי תזריע: וזהו 'רק באבותיך חשק ה' לאהבה אותם ויבחר בזרעם אחריהם בכם' וגו' (דברים י, טו), דהנה בחינות הללו מרומזים בנקודות ח'ולם ש'בא ק'מץ ר"ת חש"ק (תק"ז קד.), שקמץ מרמז על בחינת חסד (תק"ז ה.), כמ"ש (ויקרא ה, יב) 'וקמץ הכהן', שבא מרמז על בחינת גבורה (תק"ז ה.), בחינת אש, חולם מרמז על בחינת תפארת (תק"ז קד.), התחברות חסד וגבורה (זח"ג לח:), ולבחינה זאת אי אפשר לבא רק על ידי לימוד התורה לשמה. וזה מרומז בנקודות אלו, חול"ם שב"א קמ"ץ גימטריא תור"ה, מרמז שאי אפשר לבא לבחינת חשק רק ע"י בחינת תורה.

מענטש האלט זיך קליין ביי זיך אזויפיל הִתְגַּלּוּת אֱלֹהוּת (וואס די שכינה און קדושה רוהט אויף אים) איז דא אויף אים.

וְזֶהוּ גַּם כֵּן מְרוּמָּז בְּתֵיבַת 'מְגִילָּה' און דאס איז די רמז אין די ווארט 'מְגִילָּה' וואס איז צוזאמגעשטעלט פון צוויי ווערטער 'מְגַלָּה י', שֶׁאוֹת יוּ"ד מְרַמֵּז עַל עֲנָוָה וואס די אות י' איז מרמז אויף ענוה, **פֵּירוּשׁ כְּפִי הַהַכְנָעָה כָּךְ הוּא 'מְגַלֶּה' אֱלָקוּתוֹ עָלָיו** וואס דאס מיינט צו זאגן אז לויט וויפיל ענוה און הכנעה וואס איז מרומז אין אות י' דער מענטש האט אזוי טוט דער באשעפער **מְגַלֶּה** און אנטפלעקן זיין שכינה אויף אים און דאס איז די רמז פון די ווארט **'מְגִילָּה' מיט די י'**.

וְזֶהוּ 'זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם'[ו] (במדבר יט, יד), פֵּירוּשׁ שֶׁהַתּוֹרָה אֵינָהּ מִתְקַיֶּימֶת אֶלָּא כְּשֶׁהוּא בִּבְחִינַת **מָה** גִּימַטְרִיָּא **אָדָם**, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (תענית ז.) שֶׁהַתּוֹרָה נִמְשְׁלָה לְמַיִם, מַה מַּיִם יוֹרֶדֶת לְמָקוֹם הַנָּמוּךְ אַף הַתּוֹרָה אֵינָהּ יוֹרֶדֶת אֶלָּא לִנְמוּכֵי רוּחַ, וּכְשֶׁהוּא לוֹמֵד תּוֹרָה בָּעֲנָוָה שְׁלֵמָה, הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא מַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ עָלָיו, קְדוּשַּׁת שֵׁם הֲוָיָ"ה בָּרוּךְ הוּא בְּנִיקּוּד **חֵשֶׁק**, וּמִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִמּוֹ וְחוֹשֵׁק בּוֹ, וּלְזֶה מְרַמֵּז תֵּיבַת תּוֹרָה גִּימַטְרִיָּא **חֹלָם שְׁבָא** קָמֵץ.

[ג]

די סכנה פון זיין חַס וְשָׁלוֹם בִּבְחִינַת גַּסּוּת הָרוּחַ

וְעַתָּה נַחְזוֹר לְעִנְיָנֵינוּ און יעצט וועלן מיר צוריקומען צו וואס אונז האבן געשמוסט, **שֶׁעִיקַּר הַשְׁגָּחַת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא הוּא רַק לִנְמוּכֵי רוּחַ** אז די עיקר השגחה פונעם באשעפער איז נאר צו די וואס האלטן זיך קליין, **וּמַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּעֵינָא פְּקִיחָא** און דער אייבישטער גיבט אכטונג אויף זיי מיט א אפענע אויג.

אֲבָל כְּשֶׁהוּא חַס וְשָׁלוֹם בִּבְחִינַת גַּסּוּת הָרוּחַ הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ מַשְׁגִּיחַ עָלָיו בְּעֵינָא פְּקִיחָא אבער חַס וְשָׁלוֹם ווען א מענטש איז אין בחינה פון זיך גרויסהאלטן (גַּסּוּת הָרוּחַ) דעמאלסט גיבט נישט דער באשעפער אכטונג אויף אים מיט א אפענע אויג, **וְנַעֲשָׂה חַס וְשָׁלוֹם בְּחִינַת שֵׁינָה** און ס'ווערט חַס וְשָׁלוֹם א בחינה פון שֵׁינָה – אז די השגחה אויף אים איז פארשלאפן.

פשט אין פסוק בַּלַּיְלָה הַהוּא 'נָדְדָה' - שְׁנַת הַמֶּלֶךְ

וְזֶהוּ 'בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה' גִּימַטְרִיָּא גַּס און דאס איז וואס די פסוק זאגט אין יענע נאכט איז געווען נָדְדָה וואס די ווארט 'נָדְדָה' איז בגמטריא 'גַּס' (זיך גרויסגעהאלטן), **מֵחֲמַת שֶׁהוּא בְּחִינַת גַּסּוּת הָרוּחַ לְכָךְ נַעֲשָׂה 'שְׁנַת הַמֶּלֶךְ' מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּחִינַת שֵׁינָה** וואס ווייל דער מענטש איז געווען אין די בחינה פון גַּסּוּת הָרוּחַ (זיך גרויס געהאלטן) איז געשען 'שְׁנַת הַמֶּלֶךְ' אז די בחינה פון דעם באשעפער'ס השגחה איז געווען אין א בחינה פון פארשלאפן, **וּמִזֶּה בָּא בְּחִינַת גְּבוּרָה הַנַּ"ל** און פון דעם קומט די אויבענדערמאנטע בחינה פון גבורה.

ו. אזוי ווי די קומענדיגע שטיקל איז אביסל א טיפערע שטיקל האבן מיר עס יעצט אויסגעלאזט אויף א קומענדיגע געלעגנהייט.

המשך הפסוק: סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים

'וַיֹּאמֶר לְהָבִיא סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים' גִּמַטְרִיָּא מֵאָה און די פסוק זאגט ווייטער 'און דער קעניג האט געהייסן ברענגען די ספר פון אלע געשעהנישן וואס הייסט דִּבְרֵי הַיָּמִים' וואס די ווארט יָמִים איז בגמטריא מֵאָה.

הַיְינוּ לָבוֹא לִבְחִינַת עֲנָוָה בִּשְׁלֵימוּת דאס מיינט ער זאל זיך שטארקן צוקומען צו די בחינה פון ענוה בשלימות.

'וַיֹּאמֶר לְהָבִיא סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים', גִּמַטְרִיָּא מֵאָה, הַיְינוּ לָבוֹא לִבְחִינַת עֲנָוָה בִּשְׁלֵימוּת.

וַאֲזַי, 'וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ', לְהַשְׁפִּיעַ מִדַּת חֶסֶד עֲלֵיהֶם, מֵחֲמַת שֶׁבְּוַודַּאי יַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּעֵינָא פְּקִיחָא כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (תהלים לד, יט) 'קָרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב', וּמַשְׁפִּיעַ הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת וּבְרָכוֹת עַל כְּלָלוּת יִשְׂרָאֵל.

אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה לָזֶה בְּקֶרֶב הַיָּמִים אָמֵן.

המשך הפסוק: 'וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ'

וַאֲזַי 'וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ' און דעמאלסט ווען דער מענטש קומט צו די בחינה פון ענוה זאגט די פסוק ווייטער 'וועט עס געליינט ווערן פארן קעניג' – דעם באשעפער, **לְהַשְׁפִּיעַ מִדַּת חֶסֶד עֲלֵיהֶם** צו משפיע זיין אויף זיי די מִדַּת חֶסֶד, **מֵחֲמַת שֶׁבְּוַודַּאי יַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּעֵינָא פְּקִיחָא כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב** (תהלים לד, יט) **'קָרוֹב ה' לְנִשְׁבְּרֵי לֵב'** ווייל יעצט וועט דער באשעפער אכטונג געבן אויף זיי מיט א אפענע אויג ווי עס שטייט אין תהלים 'דער באשעפער איז נאנט צו די וואס האבן א צובראכענע הארץ', **וּמַשְׁפִּיעַ הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת וּבְרָכוֹת עַל כְּלָלוּת יִשְׂרָאֵל** און דער באשעפער וועט משפיע זיין אלע הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת און בְּרָכוֹת אויף כלל ישראל.

אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן - שֶׁנִּזְכֶּה לָזֶה בְּקֶרֶב הַיָּמִים אָמֵן.

לזיכוי הרבים: די גליון איז דא צו באקומען וועכנטליך אין טאשער בית המדרש אין בארא פארק.

צו באקומען וועכנטליך די גליון ביי אימייל און צו באקומען טעגליכע שיעורים אין די ספר בת עין
שיקט א אימייל צו basayinyomi@gmail.com

נעמט א חלק אין הפצת הגליון און זייט מנדב לעילוי נשמת אייערע קרובים און נאנטע
פאר הערות און מנדב זיין נא לפנות Mechonusa@gmail.com